

Inleiding

De landelijke visie Perspectief 2030 gaat over de duurzame ontwikkeling van de bestemming Nederland en de veranderende rol van toerisme. Want die ontwikkeling vraagt om een nieuwe aanpak, met het gezamenlijke belang van bezoekers, bedrijven en bewoners voorop. Zodat toerisme straks bijdraagt aan het welzijn en de welvaart in heel Nederland. Een van de pijlers van Perspectief 2030 is het verduurzamen van de bestemming Nederland en van activiteiten ter promotie van de bestemming.

Het voelt soms alsof toerisme bronnen uitput en niet duurzaam is, maar onthoud dat toerisme ook bijdraagt: aan banen, aan zakelijke kansen, culturele uitwisseling en aan genieten. Laten we dat laatste vooral niet vergeten. Toerisme is een essentieel onderdeel van het leven en de economie. Samen met de sector zetten we ons in om de positieve kanten ervan te versterken en de negatieve effecten terug te dringen. Dit vraagt om een duurzame benadering van ons werk en ons gedrag.

Of het nu gaat om de activiteiten die we aanbieden aan journalisten, de maaltijden die we onze perscontacten laten nuttigen of de plek waar we ze laten slapen; er zijn veel manieren om onze PR-activiteiten (nog) duurzamer te maken. Onze doelgroep krijgt onze inspanningen en acties vervolgens mee via artikelen, posts op social media én mond-tot-mondreclame. Belangrijk dus!

Samen met regio's en steden hebben we gekeken naar een meer duurzame manier van internationale persbewerking. De belangrijkste vragen en uitkomsten staan in dit document op een rijtje. Een mooie eerste stap richting een gezamenlijk duurzaamheidspact in 2022.

Bewust vragen stellen

Door voorafgaand aan een internationaal persbezoek een aantal vragen bewust te stellen, kunnen we echt een verschil te maken.

1. Is het medium relevant voor de stad of regio die het wil bezoeken?
2. Vindt het bezoek plaats in een relevant seizoen of relevante periode?

Een grote stap die we gezamenlijk kunnen zetten, is de niet-relevante media afschalen. Dit geldt ook voor media die onze duurzaamheidsdoelen niet ondersteunen. Communiceer vooraf dus goed met de media en vraag hen: "Help ons onze duurzaamheidsdoelen te realiseren." Weet dat journalisten dit ook bij andere bestemmingen gewend zijn. Ze werken er doorgaans graag aan mee!

Elke actie heeft impact. Ook al lijkt dat niet altijd zo. Want hoe kunnen we beweren duurzaam te zijn als we afhankelijk zijn van bezoekers die zich per vliegtuig verplaatsen? Staan we hier niet op gespannen voet met onze eigen duurzaamheidsdoelen?

Maar om die reden achterover leunen en niets veranderen is erger.

Laten we duurzamer gedrag in elk geval aanmoedigen. En ons concentreren op wat we kunnen doen om duurzaam te zijn, zonder te 'greenwashen'.

Praktische tips

Vervoer

De allereerste stap richting is de organisatie van de reis naar Nederland. Voorafgaand aan de reis moedigen we journalisten aan hun tickets, boekingen en reisschema's digitaal te houden, waardoor er minder papier wordt gebruikt.

Hoe we de reis naar Nederland zo duurzaam mogelijk kunnen uitvoeren is uiteengezet in een aparte whitepaper die is gemaakt door internationale PR-managers van NBTC.

Andere duurzame uitgangspunten rondom vervoer/transport:

- Maak wandelen het primaire middel van transport, indien mogelijk.
- Fietsen is ideaal. Overweeg het gebruik van een e-bike voor langere afstanden.
- Openbaar vervoer: neem voor lange afstanden trams, bussen, treinen (op volgorde van kleinste ecologische voetafdruk).
- Als taxi's echt nodig zijn vanwege een langere afstand of voor het vervoer van bagage/uitrusting, probeer dan het aantal benodigde taxi's te minimaliseren. En huur voor een groep een minibus, zodat men in hetzelfde vervoersmiddel mee kan op de trip. Kies hiervoor een elektrisch of hybride voertuig, of een voertuig dat op biobrandstof loopt.
- Kies bij een rondvaart altijd voor een elektrische boot.

Accommodatie

Thuis kun je je klimaatimpact beperken door minder energie te gebruiken en zoveel mogelijk te recycleren. Maar tijdens een georganiseerde persreis hebben we niet altijd invloed op onze footprint.

Ook tijdens een reis kunnen we duurzame acties voortzetten. Kies dus voor accommodaties die duurzame initiatieven ondersteunen. Dat waarderen journalisten!

Ook hier een aantal tips:

- Breng de journalist onder op een locatie dichtbij de activiteiten binnen het reisschema. Hierdoor kan wandelen het primaire transportmiddel zijn.
- Breng de journalist indien mogelijk onder in één enkele accommodatie. Dit voorkomt het onnodig schoonmaken van kamers, verwisselen van lakens etc. Ook leidt het tot minder afval. Organiseer rondleidingen naar andere locaties als dit deel uitmaakt van hun opdracht.
- Probeer de journalist in een particulier of kleinschalig hotel onder te brengen. Dit draagt niet alleen bij aan de lokale economie, eigenaren van dit soort locaties hebben meestal meer zeggenschap over de duurzaamheidsinitiatieven. M.a.w.: ze zijn vaak duurzamer.
- Welke groene referenties zijn er? Bijvoorbeeld geen plastic gebruiken voor drankjes, voor toiletartikelen, bij het ontbijtbuffet of in de minibar op de kamer.
- Moedigt de accommodatie gasten aan om dezelfde handdoeken en lakens te gebruiken gedurende het gehele verblijf?
- Heeft de accommodatie recycling op de kamer? Hoe wordt restafval, voedselafval enz. afgevoerd?
- Gebruikt de accommodatie hernieuwbare energie?
- Heeft de accommodatie een fietsverhuursysteem, oplaadpunten voor elektrische auto's, goede toegang tot lokaal vervoer?
- Maakt de accommodatie gebruik van lokale leveranciers? Serveert het lokale en seizoensgebonden gerechten?
- Is de accommodatie een Green Key locatie? Dit is een vrijwillig ecolabel dat is toegekend aan meer dan 3.200 hotels en andere locaties in 65 landen, waaronder Nederland. Het kan een goed hulpmiddel zijn bij de keuze voor een accommodatie.

Activiteiten tijdens een persreis

Persprogramma's hoeven niet per se in het teken te staan van duurzaamheidsprojecten, ecodesigners of milieuvriendelijke bedrijven in Nederland. Het is namelijk niet erg waarschijnlijk dat consumenten deze ook zullen of kunnen bezoeken.

CO2-vriendelijke activiteiten

Journalisten ondernemen graag dingen die hun lezers ook daadwerkelijk kunnen doen.

Richt je in plaats daarvan dus op duurzame of CO2-vriendelijke activiteiten die voor iedereen te doen zijn:

- Wandel- of fietstochten hebben de laagste CO2-impact.
- Elektrische rondvaarten, kanoën en SUPpen zijn allemaal activiteiten met een lage CO2-impact. Is het ook mogelijk een SUP-zwerfvuilactie op te nemen in het reisschema? Veel bezoekers willen tegenwoordig bij een bezoek iets terugdoen. Het is dus positief voor journalisten om dit te ervaren én er verslag van uit te brengen.
- Strand- en kustwandelingen hebben een lage CO2-impact. Overweeg een strandschoonmaakactie - al is het maar van twee minuten - op te nemen in het bezoek.

Winkelen

Winkelen is een populair onderdeel of doel van persreizen. Hoe kunnen we winkelen duurzamer maken?

- Bezoek vintage- en tweedehandswinkels, kringloopwinkels, antiekmarkten, rommelmarkten en biologische markten. Of breng een bezoek aan winkels die producten verkopen die zijn gemaakt van gerecyclede stoffen, upcycled artikelen, ethisch verantwoorde producten, enz.
- Ontwerpers die duurzame methoden toepassen in hun werk zijn zeker een bezoek waard. Piet Hein Eek in Eindhoven is daarvan een duidelijk voorbeeld; zijn atelier is open voor het publiek. En integreer een bezoek aan Nederlandse designwinkels, winkels die lokaal gemaakte artikelen of lokaal geproduceerde voedselproducten verkopen. Dit minimaliseert transport- en voedselkilometers en benadrukt Nederlandse kwaliteit.
- Neem in je persreis projecten mee die een eco-aspect hebben en die voor het publiek toegankelijk zijn: zoals in Rotterdam het Dobberend Bos, het Recycled Park en Sponge City Rotterdam.
- Hergebruikte gebouwen en terreinen die worden gebruikt door lokale kleine bedrijven passen ook goed in het duurzaamheidsconcept, zoals in Eindhoven: Strijp-R, Strijp-S, Radio Royaal en Piet Hein Eek. Ook BlueCity, Weelde en de Floating Farm in Rotterdam zijn hiervan goede voorbeelden.

Slow travel

Neem natuur en biodiversiteit direct op in het persprogramma. Nationale parken, vogels kijken, wandelen, natuurreservaten en botanische tuinen zijn allemaal activiteiten die zorgen voor een positieve beleving van de natuur en biodiversiteit. Het aanmoedigen van slow travel en bewuste activiteiten past ook bij een duurzame aanpak.

Let op: één van de meest milieubelastende vrijetijdsactiviteiten is golf - vanwege de hoge onderhoudsvereisten van golfbanen. Vermijd het opnemen van vrijetijdsactiviteiten met een hoge milieu-impact.

Neem ook minder bekende plaatsen op in het persprogramma. Zo worden de toeristische activiteiten gespreid. Het delen van zowel de voordelen als de nadelen van toerisme hoort bij duurzaamheid.

Eten en drinken

Het ervaren van de Nederlandse keuken is een belangrijk onderdeel van elke persreis, zelfs als de reis geen speciale culinaire reis is. Hoe kunnen we uit eten gaan duurzaam maken?

- Kies restaurants die lokale en seizoensgebonden producten serveren. Geef de voorkeur aan de vegetarische en veganistische keukens. Dit type voedsel heeft een lagere CO₂-voetafdruk dan ander voedsel en benadrukt culinaire vaardigheden.
- Hebben de restaurants die we bezoeken duurzaamheidsdoelen of -schema's die we kunnen belichten? Telen ze hun eigen groente/fruit/kruiden? Houden ze bijen? Wordt hun voedselafval gecomposteerd of gebruikt voor veevoer? Het zijn geweldige verhalen om te vertellen.

- Veel persreizen beginnen met een lunchbuffet. Dit is fantastisch voor snelheid en ruim aanbod, maar leidt vaak tot veel voedselverspilling. Voedselverspilling is verantwoordelijk voor ongeveer 10% van de wereldwijde CO₂-uitstoot. Hoe kunnen we in deze situaties slimmer cateren?
- Om voedselverspilling te voorkomen, kunnen we een door de journalist vooraf geselecteerd bord met gevarieerde gerechten serveren.
- Gebruik traditionele borden, glazen, bekertjes en bestek om eten en drinken te serveren, in plaats van wegwerpmateriaal. Als wegwerpmateriaal moet worden gebruikt, kun je het beste papieren borden, papieren bekertjes en bamboebestek gebruiken in plaats van plastic. Gebruik geen plastic of papieren rietjes voor drankjes.
- Tijdens sommige persbezoeken en openingen krijgen we koffie, thee en taart of cake aangeboden. Maar vaak heeft niet iedereen hier zin in (of er is net ontbeten), wat weer leidt tot voedselverspilling. Kunnen we in plaats daarvan een plakje cake of een stuk gebak alleen serveren als daarom wordt gevraagd? In plaats van schalen klaarzetten met cake of gebak, die later ongebruikt moeten worden weggegooid?
- Vaak wordt er tijdens een internationale persreis veel niet-duurzaam voedsel aangeboden (en gebruikt) bij de avondmaaltijden. Sommige restaurants geven geen keus in wat journalisten in een groep eten en serveren voor- en hoofdgerechten met vlees. Vaak ook nog (luxe) rund- of kalfsvlees dat enorm schadelijk is voor het milieu. Rund- en lamsvlees gevolgd door varkensvlees hebben de grootste CO₂-voetafdruk. Gevogelte of duurzaam gevangen vis zou een betere optie zijn als vegetarisch voedsel niet beschikbaar is of niet relevant is.
- Moedig journalisten aan om op reis hervulbare waterflessen mee te nemen en bekertjes te hergebruiken.
- Bezoek horeca die hun personeel op een duurzame manier aantrekken. Sommige ondernemers gebruiken ex-gevangenen, ex-verslaafden of personeel met het syndroom van Down in de bediening.

Press packages, goodie bags en geschenken

In plaats van automatisch goodiebags, perspakketten en kleine geschenken uit te delen, kan het geen kwaad om eerst eens te vragen wat mensen liever ontvangen. Dit helpt het gebruik van materialen en afval te Ook hierbij geldt: leg uit waarom we het vragen en vraag journalisten mee te denken onze duurzaamheidsdoelen te ondersteunen. Ze waarderen het!

- Informeer journalisten bij aankomst dat gedrukte kaarten, persberichten en lokale gidsen op aanvraag beschikbaar zijn, in plaats van deze automatisch te verstrekken. Stuur ze waar mogelijk digitale links in plaats van USB-sticks of prints uit te delen.
- Grote gedrukte boeken en catalogi: stellen journalisten deze wel op prijs en hebben ze ze echt nodig? Kan deze informatie niet digitaal worden verstrekt? En als ze toch moeten worden uitgedeeld, doe dit dan alleen op verzoek en niet automatisch.
- Goodie bags bevatten vaak kunststof of plastic items die niet duurzaam zijn. Wanneer een goodie bag wordt uitgedeeld, is het beter dat deze herbruikbare of nuttige spullen bevat. Denk aan hervulbare waterflessen (met logo), bewaarbekertjes en notitieboekjes gemaakt van gerecycled papier. Ook duurzame reistoiletartikelen werken goed, net als lokaal voedsel, bijvoorbeeld een blikje stroopwafels of een reep Tony's Chocology (Nederlandse fairtrade chocolade).

- Is het mogelijk om de pers een cadeau te laten kiezen om mee naar huis te nemen, dat ze echt zullen koesteren? Een dergelijk cadeau kan dan worden gekocht bij een lokale, onafhankelijke winkel of bij uw VVV-winkel.

Het wellness-uurtje

Een meer bedachtzame en slow tavel reiservaring past heel goed bij een duurzame (pers)aanpak.

Persreizen – vooral groepspersreizen - kunnen hectisch en snel zijn. Door bewust het tempo van een reis te vertragen, kan het de ervaring verbeteren en een positievere impact hebben.

Overweeg om een wellness-uurtje op te nemen in het programma:

- Een wellness-uurtje moedigt aan langzamer en bewuster te reizen. Het stelt reizende journalisten en influencers in staat om bijvoorbeeld 's ochtends een uur voor zichzelf te hebben en dat in te vullen met wat ze zelf het fijnst vinden. Dit kan een extra uurtje slaap zijn, maar ook een uurtje wandelen, hardlopen of fietsen. Als ze in een accommodatie met fitnessfaciliteiten verblijven, kan het uur ook prima worden doorgebracht in de fitnessruimte, het zwembad of de spa.
- Sommige journalisten besteden dit uur misschien liever aan hun werk omdat dit hen zal vrijmaken voor een rustigere, meer gefocuste dag die voor hen ligt. Dit uur kan hen, weg van de anderen, ook helpen aan het maken van de perfecte foto voor het reisverslag. Er zijn veel manieren waarop het uurtje op een rustige manier kan worden ingevuld.
- Naast het wellness-uurtje 's ochtends, is het inplannen van extra vrije tijd 's avonds ook nog steeds een goed plan. Deze tijd kan worden besteed aan voorbereidingen of aan het verwerken van de zakelijke e-mails.

Conclusie

Er zijn talloze manieren om internationale persreizen duurzamer te maken en de milieu-impact ervan te verminderen. Dit document is zeker niet definitief, maar is bedoeld als startpunt. Samen met de steden en regio's waarmee we hebben gesproken en gebrainstormd, laten we de persaanpak in de loop van de tijd groeien en veranderen - naarmate we nieuwe en betere manieren ontdekken om dingen te doen. Wordt vervolgd!

En tot slot...

Tenslotte moeten we ons echt afvragen of een reis überhaupt nodig is. En moeten we niet bang zijn om een reisaanvraag af te wijzen als de trip niet relevant is of zelfs schadelijk is voor onze duurzaamheidsdoelen. Kan de journalist beter geholpen worden door een telefonisch of Zoom-interview? Kunnen we een virtuele tour organiseren? De Covid-pandemie heeft ons geleerd dat het anders kan, waarom zouden we daar dan nu mee stoppen?

Contact

Wil je meer weten over dit initiatief? Heb je vragen of suggesties?

Neem dan contact op met Janneke Hendriks van NBTC: jhendriks@holland.com.

Met dank aan...

De inhoud van dit whitepaper kwam tot stand met medewerking van de volgende partners, steden en regio's:

Utrecht Marketing
Rotterdam Partners
The Hague Partners
Eindhoven365
Amsterdam & Partners
Toerisme VAN
Marketing Groningen
Merk Fryslân
Visit Brabant
Visit Flevoland
Marketing Oost